

Bilaga Kommunala bolag och förbund

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Skövde Stadshus AB	3
3 AB Skövdebostäder.....	4
4 Skövde Energi	5
5 Kreativa Hus Skövde AB	7
6 Next Skövde Destinationsutveckling AB	10
7 Skövde Airport AB.....	11
8 Balthazar Science Center AB	12
9 Skövde Exploatering AB.....	13
10 Övriga hel- och delägda aktiebolag.....	16
11 Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen.....	18

1 Inledning

Kommunens redovisning omfattar även verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Här finns en kort beskrivning av verksamheterna, viktiga händelser under året samt en faktaruta med årets resultat. Uppgifterna är i vissa fall preliminära eftersom de inte har fastställts av respektive kommunalförbunds direktion eller respektive bolags årsstämma.

För mer information om verksamhet och resultat hänvisas till respektive bolag eller förbunds årsredovisning.

2 Skövde Stadshus AB

2.1 Verksamhet

Skövde Stadshus AB har till föremål för sin verksamhet att som moderbolag i en av Skövde kommun helägd koncern, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Bolagets syfte är att utöva tillsyn över koncernbolagen samt tillvarata gemensamma ekonomiska intressen för Skövde kommun. Bolaget samordnar och följer upp dotterbolagens verksamheter genom ägardialoger, rapporter, budget och prognoser samt genom uppföljning av inkomna protokoll som därefter anmäls till kommunstyrelsen. Bolaget har även i uppgift att bereda frågor som är av principiell karaktär inför ställningstagande i kommunfullmäktige. Vd-träffar samt andra informella möten har skett under året. Vd informerar kommunstyrelsen löpande genom muntlig information vid kommunstyrelsens sammanträden.

2.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Stadshus AB, Moderbolag

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	200	200	200	200
Balansomslutning	1 165 283	1 199 560	-	1 125 700
Årets resultat efter finansiella poster	-13 978	32 648	-1550	32 702
Eget kapital	1 076 452	1 113 100	-	1 113 102
Summa skulder och avsättningar	88 831	86 460	-	12 598
Nettoinvesteringar	0	0	0	0
Soliditet i procent	92	93	-	99
Antal anställda	0	0	-	0

Skövde Stadshus AB, Koncern

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning		821 683		743 519
Balansomslutning		4 408 113		4 175 626
Årets resultat efter finansiella poster		166 439		160 359
Eget kapital		1 959 174		1 871 917
Summa skulder och avsättningar		2 448 939		2 303 709
Nettoinvesteringar		361 791		324 018

Soliditet i procent		44		45
Antal anställda		197		193

Bolaget har anticiperat utdelning om totalt 34 miljoner kronor. Bolaget har efter värderingsprövning skrivit ner aktierna i Skövde Exploatering AB med cirka 47 miljoner kronor vilket är anledningen till årets negativa resultat. Moderbolagets verksamhet är i övrigt oförändrat mot föregående år.

Koncernens resultat är något högre än föregående år. Merparten av koncernens resultat härrör från AB Skövdebostädernas resultat om xxx miljoner kronor samt Skövde Energi AB:s resultat om xxx kronor.

2.3 Framtida utveckling

Koncernens ekonomiska utveckling är i hög grad knuten till utvecklingen på fastighets- respektive energimarknaderna, där koncernen har sina ekonomiskt tyngsta verksamhetsområden. Mot bakgrund av energimarknadens omställning påverkas energibolaget av risk- och osäkerhetsfaktorer.

2.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Skövde Stadshus AB koncernen har ett fortsatt starkt engagemang i stadsutvecklingsprojektet Skövde Science City, ett projekt vars fullbordande syftar till att skapa en hållbar och innovativ stadsmiljö med nya mötesplatser. Projektet är en viktig del i att skapa en konkurrenskraftig stad som lockar unga och som erbjuder en bredd i både utbildning, boende, karriär och fritid.

Skövde Stadshus AB har ställt sig bakom att Kreativa hus AB genomför byggnation av bussdepå för elektrifierad kollektivtrafik. Vidare har Skövde Stadshus AB ställt sig bakom att Kreativa Hus Skövde AB tillsammans med kommunen tar fram underlag för byggnation av mobilitetshus i Skövde Science City.

3 AB Skövdebostäder

3.1 Verksamhet

Skövdebostäder har under 2022 arbetat utifrån verksamhetsplaner som syftar till att uppnå målen i affärsplanen för innevarande mandatperiod samt motsvara och leverera mot ägardirektiven. Fokus under året har bland annat varit på att utveckla det goda och tillitsfulla ledarskapet och medarbetarskapet enligt värdegrunden, ta fram en handlingsplan för alla tre hållbarhetsperspektiven samt ta fram en långsiktig plan för nybyggnation och ombyggnation. Måluppfyllnaden under året har varit god och som exempel kan nämnas att energibesparingen blivit högre än förväntat. Under 2022 har bolaget färdigställt 68 hyresrätter i Trädgårdsstaden och har ytterligare 250 under produktion. Samtidigt har bolaget arbetat med installation av mätare för individuell mätning av vattenförbrukning i södra Ryd, relining av avlopp samt ventilationsåtgärder på Billingsluttningen. Under året förberedde och förhandlade Skövdebostäder om ombildning av fastigheten Armborstet 1 till bostadsrätt. Affären genomfördes 1 februari 2023.

3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	438 580	423 482	438 508	413 199
Balansomslutning	3 124 918	2 860 051	-	2 822 287
Årets resultat efter finansiella poster	117 466	121 316	118 867	128 312
Eget kapital	1 433 707	1 338 268	-	1 248 827
Summa skulder och avsättningar	1 590 403	1 398 746	-	1 439 232
Nettoinvesteringar	285 886	226 709	334 710	220 494

Soliditet i procent	48,4	50,2	-	48,0
Antal anställda	110	108	-	109

Omsättningsökningen består dels av nya fastigheter dels av en hyreshöjning med 2,14 procent samt att kunderna gör tillval och standardökningar. Driftskostnaderna har ökat som en följd av ökade kostnader för reparationer och uppvärmningskostnader. Minskad förbrukning av såväl el som vatten har bidragit till en lägre kostnadsökning än befarat. Avskrivningskostnaderna ökar i takt med nyproduktionen och underhållsinvesteringar i fastigheterna. Räntekostnaderna ökar till följd av en ökad belåning och kraftigt stigande räntor. Investeringsvolymen är fortsatt hög men avviker från budgeterad volym på grund av periodisering av investeringsstöd.

3.3 Framtida utveckling

Skövdebostäder kommer att fortsätta med pågående produktion. Bolaget ser att nyproduktionshyrorna ökar och det finns risk att det som tidigare varit mycket lätt att hyra ut, nu kommer att bli mer utmanande. En del i de ökade hyresnivåerna är ökade kostnader på material med mera, men också på grund av det borttagna investeringsstödet. Bolaget tittar också på den långsiktigt ekonomiska hållbarheten för att säkerställa att bolaget har måltal som bidrar till att utveckla och stärka verksamheten i den nya verklighet vi lever i. I dagsläget råder också en osäkerhet kring marktillgång och bolagets fortsatta produktion efter nuvarande projekt. Det är något som bolaget arbetar aktivt med för att fortsätta kunna leverera nya bostäder.

3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Under 2022 deltog Skövdebostäder i ett forskningsprojekt med bland andra RISE. I slutet av året beviljades Skövdebostäder undantag från biluthyrningslagen och ska nu testa att hyra ut tjänstebilar utanför arbetstid. Att hyra ut bilar är inget nytt, men att bidra till en framtida regelförenkling skulle kunna bidra till ökad mobilitet i hela landet.

Kompetens

Under 2022 har Skövdebostäder stärkt sin motståndskraft mot cyberattacker genom löpande mikroutbildningar för personalen. Dessutom har hela bolaget genomgått utbildningar i hur man hanterar Hot och våld i arbetet för att bidra till tryggare arbetsmiljö och därmed också tryggare bostadsområden.

Livskvalitet

Skövdebostäder bidrar i allra högsta grad till att skapa möjligheter till ett gott liv i alla åldrar. Genom att bygga bostäder för såväl unga som gamla, utveckla konceptboenden och värna om det viktiga boinflytandet påverkar Skövdebostäder att Skövde blir en trygg och attraktiv stad att leva och bo i.

4 Skövde Energi

Skövde Energi är en koncern som bedriver kraft- och värmeproduktion samt fjärrvärmedistribution i moderbolaget Skövde Energi AB och elnätverksamhet i dotterbolaget Skövde Energi Elnät AB. Skövde Energi AB är delägare med 20% i Billinge Energi AB.

4.1 Verksamhet

Hållbarhetsarbetet är en central del av vårt dna och omställningen av energisystemet pågår i snabb takt. Skövde Energi arbetar aktivt med fem huvudspår; direkt elektrifiering, Power to X (energilagret), biobränsle, koldioxidinfångning (BECCS/CCS) och beteendeförändringar.

Den geopolitiska oron och dess konsekvenser har lett till prisökningar och långa leveranstider. Bolaget har tagit beslut om ny affärsplan för 2023 och framåt med stort fokus på mål kopplade till omställning och elektrifiering med bibehållen långsiktig lönsamhet.

Fokus för affärsområde Kraftvärme har varit ökad produktionsoptimering för lokal kraftproduktion, långtidsanalys, utbyggd förstärkningsledning, försörjningstrygghet, tillgänglighet och verkningsgrader på produktionsanläggningar, strategisk markreservation och rekordmånga nyanslutningar till fjärrvärme.

Affärsområde Elnät har främst fokuserat på försörjningstrygghet, långsiktig effektprognos, reinvesteringar, nyanslutningar och att byta ut elmätare.

Affärsområde Energitjänster har fokuserat på leverans - och fortsatt stort behov av batterilager, elektrifieringspilot för tunga transporter, laddstation för tung fordonsladdning i Skövde, samarbetsavtal med Varberg Energi, samverkan i Skaraborg samt det stora behovet och efterfrågan på energitjänster.

Bolaget har under året fortsatt utvecklingen mot ökat kundfokus. Energikrisen har ställt högre krav på organisationen att anta en mer rådgivande funktion mot våra kunder.

Konkurrensen om flera nyckelkompetenser är hård inom hela energibranschen. Därför är det viktigt för bolaget att arbeta med flera initiativ för att säkerställa långsiktig och hållbar kompetensförsörjning. Skövde Energis arbetsgivarvarumärke är starkt och vi är en attraktiv arbetsgivare. Sjukfrånvaron har varit förhållandevis låg under 2022 och den dagliga driften har inte påverkats negativt av pandemin.

4.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Energi, koncernen

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	422 073	393 346	397 502	321 673
Balansomslutning	1 122 504	1 088 789		1 083 495
Årets resultat efter finansiella poster	57 886	71 927	56 200	36 971
Eget kapital	512 695	485 352		455 803
Summa skulder och avsättningar	609 809	603 437		627 692
Nettoinvesteringar	93 957	90 341	105 000	96 386
Soliditet i procent	46	45		42
Antal anställda	61	55		51

Skövde Energi har ett starkt resultat trots accelererande inflation och ökade produktionskostnader.

Koncernbolaget har fortsatt att effektivisera den planerbara kraftproduktionen från kraftvärme-anläggningarna. Genom detta har bolaget tillfört en stor del av kraftförsörjningen i det lokala elsystemet när behovet varit som störst. Strategin har haft stor effekt på det ekonomiska resultatet.

Koncernens rörelsemarginal uppgår under 2022 till 15% (20%). Avkastning på eget kapital för året är 11% (15%) och avkastning på totalt kapital är 5,6% (7,3%).

4.3 Framtida utveckling

Skövde och Skaraborg är en viktig bricka i den globala omställningen. I det svenska perspektivet ska det befintliga energisystemet, som stabilt har tillgodosett samhället med cirka 150 TWh per år de senaste 30 - 40 åren, på kort tid mer än fördubblas i kapacitet. Prognosen siktar idag på el-behov upp mot 350 TWh 2035 för hela Sverige.

Utbyggnad av energisystemet och nya energilösningar måste snabbt på plats för att skapa utrymme för de nya gröna industrierna och genom detta trygga ett samhälle med tillväxt och nya arbetstillfällen. Samverkan och partnerskap med andra energibolag och andra aktörer både regionalt och nationellt är en nyckelfaktor för att lyckas. Skövde Energi har en position i Skaraborg där vi kan ta en ledande roll i att accelerera samverkan. Kapaciteten i elförsörjningssystemet räcker inte till för att försörja planerade satsningar. Nu måste hela systemet stärkas, framför allt ledningskapacitet och ökad lokal/regional produktionskapacitet.

4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Att enbart ställa om till fossilfria energilösningar kommer inte att vara tillräckligt för att nå klimatmålen och inte heller gå tillräckligt snabbt. Energibolag har goda förutsättningar att vara föregångare för koldioxidinfångning (BECCS/CCS). Skövde Energi deltar i en förstudie där potentialen finns att avskilja upp mot 150 000 ton koldioxid per år. Under året har projekt ACCEL (Accelererande Elnätskapacitet) startats i Västra Götaland. Syftet är att accelerera alla de olika åtgärder som behöver vidtagas för att öka energisystemets förmåga i Skaraborg. Under året har framsteg gjorts för utveckling av batterilager, koncept för laddning i kombination med batterilager samt smarta digitala lösningar för kundernas ökade efterfrågan att styra, lastbalansera och följa upp sin elanvändning.

Kompetens

Bolaget har, och måste under lång tid framöver ha, ett tydligt fokus på flera strategiska initiativ för långsiktig kompetensförsörjning. För att lyckas behöver vi vara kreativa och nyfikna och våga prova nya spår. Några exempel på initiativ är att öka andelen examensarbeten och samverka med lokala och regionala lärosäten.

Livskvalitet

Bolaget är djupt involverat i stora tillväxt- och etableringsprojekt utöver normal tillväxttakt i kommunen. Skövde Science City, nya industrietableringar på Locketorp, flytt av transformatorstation OT72 och Billingen är några av dessa större och viktiga projekt för Skövdes fortsatta utveckling.

5 Kreativa Hus Skövde AB

Kreativa Hus Skövde AB är moderbolag till Mariesjö Kreativa Hus AB, Västfast i Skaraborg AB och Skövde Eldaren AB. Samtliga bolag äger fastigheter, huvudsakligen på Mariesjö i Skövde.

5.1 Verksamhet

Kreativa Hus Skövde är mitt i omvandlingen till Skövde Science City, vilket är oerhört spännande och utvecklande. Lokaler ska ställas om, samverkan med hyresgäster och entreprenörer i olika forum för idéer, nya detaljplaner och inte minst, att ta fram ett underlag för vår kommande kontorsexpansion, i Science Park Skövde.

Vi planerar nu ett välkommande och exteriört spännande kontorshus kallat Noden, som kan inrymma 400 nya arbetsplatser. Ett tillhörande parkeringshus för hyresgästerna på fastigheten ligger i samma byggnad. God tillgång till elbilsladdning, stora mängder solceller, batterilagring, återvinning av värmeöverskott och regnvatten som kommer användas för spolning av toaletter ger en hållbarhet och teknisk höjd. Det kommer också finnas en grönskande terrass på taket för både möten och paus i arbetet.

Det senaste byggnadsköpet Penta 9, kallad Nyeport är nu ombyggd och tre nya kontorslokaler togs i bruk i våras. Det har varit trögt med uthyrningen av alla tre, men bolaget har ett uppdrag att ha viss del tomma ytor för att vara redo för snabba expansioner eller nya intressenter.

Fram till och med augusti 2022 har efterfrågan på lokaler varit sämre än föregående år. Anledningen som ges är osäkerhet i ekonomi, inte brist på uppdrag.

Under 2022 har efterfrågan på lokaler varit sämre än föregående år. Anledningen som ges från bolagen är osäkerhet i ekonomi, inte brist på uppdrag.

Nyckeltal är 13 nya bolag in i miljön, expansion av 11 samt två avflyttar – utöver detta finns pågående dialoger med såväl nya som befintliga bolag.

5.2 Resultat och ekonomisk ställning

Kreativa Hus Skövde AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	24 329	21 612	23 900	19 773

Balansomslutning	337 533	314 938		276 965
Årets resultat efter finansiella poster	-4 101	1 303	2 802	2 328
Eget kapital	59 047	66 341		65 366
Summa skulder och avsättningar	278 486	248 598		211 600
Nettoinvesteringar	36 530	42 527		1 591
Soliditet i procent	18	21		24
Antal anställda	1	1		2

Mariesjö Kreativa Hus AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	3 010	1 787	2 760	2 303
Balansomslutning	7 638	8 895		8 322
Årets resultat efter finansiella poster	285	-751	1 220	1 340
Eget kapital	949	1 709		1 722
Summa skulder och avsättningar	6 689	7 186		6 600
Nettoinvesteringar	206	742		0
Soliditet i procent	12	18		24
Antal anställda	0	0		0

VästFast i Skaraborg AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 145	2 066	2 124	2 061
Balansomslutning	6 884	7 731		8 038
Årets resultat efter finansiella poster	849	1 351	1 231	1 642
Eget kapital	1 637	2 384		2 344
Summa skulder och avsättningar	5 247	5 347		5 694
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	24	31		29
Antal anställda	0	0		0

Skövde Eldaren AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	0	0	0	0
Balansomslutning	3 429	3 713		3 140
Årets resultat efter finansiella poster	-142	-2 113	-505	-88

Eget kapital	1 304	306		237
Summa skulder och avsättningar	2 125	3 407		2 903
Nettoinvesteringar	895	0		2 835
Soliditet i procent	38	8		8
Antal anställda	0	0		0

Inga stora avvikelser i prognosen för omsättningen jämfört med budget i något av bolagen. Förlusten i Kreativa hus Skövde beror på nedskrivning av aktier i dotterbolaget Skövde Eldaren eftersom de nu har rivit byggnaden. I Mariesjö Kreativa Hus och Västfast i Skaraborg har alla extrainsatser hållits ned på grund av kommande omvandling och avskrivningstakten på byggnaderna har ökat för att takta med rivningsprognos för byggnaderna vilket innebär större avskrivningskostnader än normalt. Skövde Eldaren har under året rivit sin byggnad, rivningskostnaden är aktiverad som markanläggning (årets investering).

Noden och Bussdepå Timboholm är uppstartade investeringsprojekt under året. För Noden tas nu systemhandlingar fram för förhoppningsvis upphandling efter sommaren.

5.3 Framtida utveckling

Bolaget har fått två nya uppdrag, det ena är att bygga bussdepå Timboholm, en helt elektrifierad bussdepå åt Västtrafik. Den ska stå klar i juni 2024. Entreprenaden är upphandlad och arbetet påbörjas i september. Projektbudgeten är 250 mnkr. Mark köptes in för 13,1 mnkr av kommunen.

Det andra uppdraget är att förse Skövde Science City med Mobilitetshus. Det är ett kombinerat p-hus för bostadskvarteren, grannverksamheter samt innehållande en mängd hållbarhetstjänster för området; bilpool, cykelpool, batterilagring och elbilsaddning, sopsug och återvinning, samt ett antal verksamheter som både ska bidra till teknikhöjd, hållbarhet och en levande miljö i den nya stadsdelen.

Dessa två, tillsammans med Noden, är våra stora kommande investeringar som kommer påverka bolagen oerhört mycket framöver, speciellt med tanke på ränteläget.

Riskerna för bolaget är, förutom höga energikostnader och framförallt ränteläget kopplat till våra kommande investeringar, hur hyresgästerna drabbas av det ekonomiska läget och osäkerheten i världen. Det finns också en risk att vi inte har yta att erbjuda bolagen för sin utveckling. Därför är det mycket angeläget att mer yta tillskapas för att inte hindra utvecklingen i Science Park Skövde då vi inte sett att varken IT-kriser, pandemi eller otrygg omvärld har försämrat situationen för så många av våra bolag, utan efterfrågan på digitala tjänster ökar ständigt.

5.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Kreativa Hus Skövdes grunduppdrag är att vara med och bidra till ett konkurrenskraftigt näringsliv och en samhällsutveckling i framkant. Det görs genom att på ett kreativt sätt underlätta främst för bolagen i Science Park Skövde genom att ha väl fungerande lokaler och kringtjänster.

Kompetens

Kreativa Hus Skövde skapar förutsättningar för medborgare såväl som näringslivet att kunna växa genom tryggheten i grundförutsättningarna för att bra lokaler finns där idéer och människor kan växa och mötas.

Livskvalitet

Bolaget skapar möjligheter till ett gott arbetsliv genom de intressanta arbetsplatser som dess hyresgäster erbjuder. De är nyfikna på vad människor upplever som intressanta mötesplatser och försöker skapa dem kring människors arbete där det ska vara trevligt att vistas såväl under som efter arbetstid. Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss själva och varandra.

6 Next Skövde Destinationsutveckling AB

6.1 Verksamhet

Next Skövde ska bidra till att utveckla och marknadsföra Skövde till gagn för såväl Skövdebor som besökare. Bolaget är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

6.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	12 329	8 968		4 637
Balansomslutning	13 940	13 445		11 573
Årets resultat efter finansiella poster	409	853	125	426
Eget kapital	4 227	4 156		3 320
Summa skulder och avsättningar	-9 712	-9 290		-8 254
Nettoinvesteringar	35	0	0	0
Soliditet i procent	36	34		34
Antal anställda	13	13		12

Bolaget gör för året ett positivt resultat på 71 581 kr. Omsättningen är högre än för ett normalår och beror till största del på projekt kopplade till SM-veckan samt arbete med platsvarumärket. Bolaget lämnar ett koncernbidrag på 400 000 kr.

6.3 Framtida utveckling

Efter att under två år befunnit sig i en pandemi med de restriktioner som följt av detta kan vi konstatera att läget 2022 har normaliserats till stor del. Inga restriktioner, fullt av evenemang och aktiviteter samt ett år där gästnattsstatistiken återhämtat sig, är både välkommet och glädjande.

Bolaget kommer att prioriterat arbeta med nedanstående uppgifter utifrån perspektivet drivande, stödjande.

Driva och agera hemvist för Citysamverkan.

Driva arbetet med att implementera Skövdes platsvarumärke tillsammans med Skövde kommun.

Driva samverkansplattformen Visit Skaraborg 2.0.

Stödja utvecklingen av Billingen till en året runt-destination.

Stödja arbetet kring att befästa Skövde som en stad för spelutveckling och "gamingkultur".

6.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

SM-veckan 2023 - Avgörandets ögonblick

Bolaget har under lång tid arbetat med planeringen inför att Skövde skulle stå värd för SM-veckan vinter 2023. Mycket av arbetet som ledde fram till genomförandet gjordes under 2022 vilket därför gör projektet till en väsentlig händelse för detta år. Nu i samband med att årsredovisningen färdigställs kan vi med glädje konstatera att evenemanget blev så bra som vi hoppats på. SM-veckan vinter blev en stor succé för Skövde.

Platåbergslandskapet i Västergötland - Sveriges första Unesco globala geopark

Platåbergens Geopark, där Billingen ingår, har blivit utnämnd till Sveriges första Unesco globala geopark. Detta

innebär att platåbergslandskapet anses vara världsunikt och av internationellt intresse och blir del av ett nätverk med geoparker världen över. Geoparken blir ett viktigt tillskott till arbetet som pågår med att utveckla teman för besök i Skaraborg.

Visit Skaraborg, samverkansplattform för besöksnäringen.

I gemensam armkrok arbetar turistorganisationerna i Skaraborgs femton kommuner med att fortsätta utveckla vårt gemensamma erbjudande till besökaren. 2022 var det första hela året utav fyra på vårt strategiska uppdrag från kommunalförbundet.

7 Skövde Airport AB

7.1 Verksamhet

Efter att kommunfullmäktige i Skövde kommun tagit ett inriktningsbeslut om annan markanvändning för flygplatsområdet samt efter att bolagsstämman den 8 mars 2022 beslutat att bolaget skulle träda i likvidation vidtog styrelse och vd åtgärder för att bolagets verksamhet ska upphöra.

Bolagets tillgångar, så som inventarier, utrustning och fordon, har försålts. Avtal tecknades med Skövde kommun om förtida upphörande av tomträtt.

Bolagets certifikat för att bedriva flygplats och flygtrafiktjänst har återlämnats till Transportstyrelsen och den 31 mars 2022 stängdes flygplatsen för kommersiell trafik. Från den 1 april i år kan flygplatsen endast nyttjats av privat- och klubbflyg. Personalen har sagts upp och det finns inte längre någon anställd i bolaget.

Styrelse och vd har i nära samarbete med Skövde kommun skapat förutsättningar för att flygplatsen efter 30 juni 2022 bedrivs i kommunens regi enligt Transportstyrelsens föreskrifter om drift av flygplats som inte kräver godkännande. Bolagets miljöansvar har övertagits av Skövde kommun och avtal har tecknats med Skövde kommun angående sanering av PFAS.

Den 30 juni 2022 ersattes styrelse och vd i bolaget av likvidator. Kallelse på okända borgenärer har gjorts och tiden för detta löpte i januari 2023.

7.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 152	2 910	2 494	3 413
Balansomslutning	24 214	15 256		15 607
Årets resultat efter finansiella poster	1 236	-6 389	- 6 137	-6 119
Eget kapital	21 694	13 208		13 197
Summa skulder och avsättningar	2 520	2 047		2 410
Nettoinvesteringar	0	551		1 235
Soliditet i procent	90	87		86
Antal anställda	2	5		7

Under året har bolaget avyttrat sina tillgångar samt fått ersättning för upphörande av tomträtt, dessa intäkter uppgår totalt till 8 368 tkr, vilket innebär ett positivt resultat för året.

7.3 Framtida utveckling

Tiden för kallelse på okända borgenärer har löpt ut i januari 2023. Likvidationen av bolaget kommer att avslutas under våren 2023.

8 Balthazar Science Center AB

8.1 Verksamhet

Under året har totalt 41 000 besökare mött verksamheten i olika former och på olika platser. Året inleddes i pandemics tecken med stora utmaningar vilket till stora delar format första halvan av 2022. Verksamheten var väldigt begränsad under de första månaderna och först närmare april så kunde man öppna upp och ta emot besökare igen. Självklart påverkade detta resultat i stort det ekonomiska utfallet samt besökssiffrorna. Sommaren och höstlovet var bra perioder med många bokningar och mycket av resultatet hämtades in under dessa perioder. Bemanningen i verksamheten effektiviserades under hösten och beslut togs att öppettiderna ska vara 10.00-16.00 alla dagar. En ny affärsplan arbetades fram och en ny VD rekryterades under året.

8.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	8 404	6 632	8 491	7 138
Balansomslutning	5 267	5 219		11 573
Årets resultat efter finansiella poster	-433	-228	80	426
Eget kapital	1 417	1 484		3 320
Summa skulder och avsättningar	3 857	3 735		8 254
Nettoinvesteringar	110	422		0
Soliditet i procent	27	28		34
Antal anställda	10	10		12

Flera viktiga samarbeten har slöts under året och verksamheten har fått ekonomiska tillskott utifrån projekt, sponsorer och försäljning. Framför allt så har bokningarna tagit fart och säkrat kontinuerligt flöde av intäkter. De största sponsorerna under året har varit Skövde Energi, Högskolan i Skövde och Volvo. Ett minusresultat var förväntat utifrån den satsning som gjorts med processledaren Identx kopplat till framtagandet av Affärsplan 2023-2026 samt den extra kostnad som tillkom utifrån rekryteringen av en ny VD samt lösningen att ha en tillförordnade VD hämtad internt som sedan gick dubbelt under en period. Under slutet av året tillkom ett antal kostnader utifrån nya beräkningar av löneskatt, pension samt en större faktura från KPA-pension kopplat till rekryteringen av VD.

8.3 Framtida utveckling

I den affärsplan som beslutades i november 2022 så pekas en tydlig riktning ut för verksamheten. Fokus kommer ligga på att växa, både i antalet kunder samt kopplat till att i allt högre grad nå ut i hela Skaraborg. Täckningsgraden har tidigare varit övervägande i Skövdeområdet men nu önskar styrelsen att täckningsgraden ökar i hela Skaraborg. Verksamheten har höga besökssiffror trots en stiltje i utveckling under ett antal år samt få möjligheter till marknadsföring. Nu görs stora satsningar och bara under 2023 kommer flera upplevelsemiljöer uppdateras eller byggas nytt. Nya samarbeten är också i fokus att bygga upp eller återknyta tidigare arbete. Till exempel läggs ett stort fokus på Högskolan i Skövde, platsvarumärket och de stora bolagen inom spel och industri. En ny ansökan görs också till projektet Möjligheternas värld samt Fullföljda studier med finansiering av regionen.

8.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Balthazar utmanar gamla spelregler, bryter ny mark och använder idéutveckling och innovativ teknik för att driva omställningen till ett hållbart samhälle. Tillsammans skapar vi ett konkurrenskraftigt näringsliv och en samhällsutveckling i framkant. Vi nöjer oss inte – vi vill mer!

Balthazar ska vara ett självklart besöksmål i Skaraborg och behöver därför göra stora satsningar som lockar

besökare till Skövde och Skaraborg. Redan idag har man höga besökssiffror och många som resar långa vägar för att besöka platsen. Men för att locka allt fler krävs en upplevelse som lockar men som också inspirerar till återkommande besök. Därför kommer Balthazar upprusta sin miljö för att komma närmare det omgivande samhället, den forskning som pågår på Högskolan samt den innovativa industri som är finns på ett armlängdsavstånd. Det ska byggas upp en stolthet och förståelse kring vilka fantastiska innovationer, insatser kring omställning och förbättringsarbete som pågår i Skövde samt Skaraborg.

Kompetens

Balthazar använder utbildning som driv för att människor och företag ska växa. Genom att samla näringsliv, akademi, offentliga aktörer, civilsamhälle och medborgare till en unik kraft stimulerar vi såväl spetskompetens som livslångt lärande. Tillsammans skapar vi en stark utbildningskedja som både säkrar kompetens och får människor att växa. Vi nöjer oss inte – vi vill mer!

Skaraborg står inför en gigantisk utmaning men också möjlighet kopplat till de etableringar som görs i delregionen. Balthazar har klivit fram och vill vara en samordnande kraft kopplat till sitt uppdrag och sin målgrupp. Därför kommer man ta fram ett antal upplevelsemiljöer samt satsningar som direkt kopplar till det kompetensförsörjningsbehov som inom några år kommer vara enormt. Här ser vi oss på Balthazar som ett viktigt nav mellan förskola, skola, akademi och arbete. Dagens unga är väldigt snart framtidens arbetskraft och ska vi klara omställningens utmaningar och morgondagens behov utifrån kompetensförsörjning måste vi tillsammans absolut börja redan idag.

Livskvalitet

Vi skapar möjligheter till ett gott liv i alla åldrar. Vi knyter samman stad och land för en enkel och nära vardag. Med gemensam kraft formar vi upplevelser och mötesplatser som berikar våra liv. Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss själva och varandra. Vi nöjer oss inte – vi vill mer!

Att dagligen få mötas av den nöjdhet som skolor, allmänhetsbesökare och företag lyfter när de möter Balthazar och dess medarbetar är fantastisk. Vi ska bli ännu bättre på att ta hand om denna nöjdhet och fortsätta att genomföra värdeskapande insatser kopplat till vårt uppdrag. En av de mest uppskattade insatserna förra året var att starta en klubb för de barn som inte hittat sin förening, idrott eller hobby ännu men som brinner för att upptäcka, uppfinna och förstå. Dessa barn är nu välkomna i Club Balthazar där de får sin egen klubb och tillhörighet. De träffas en gång i veckan och får uppleva Balthazar tillsammans med ett antal anställda. Responsen har varit enorm och satsningen kommer fortsätta under åren som kommer.

9 Skövde Exploatering AB

9.1 Verksamhet

Skövde Exploatering AB har under året anskaffat tre dotterbolag, Kartåseneldaren 6 AB, Kaplansgatan 23 Fastigheter AB och Mörkebacken fastighets AB. Samtliga som en del i förverkligandet av Skövde Science City, i enlighet med Skövde kommuns antagna planprogram för Mariesjö.

Skövde Exploatering AB, äger fastigheten Mariesjö 7, där finns verksamhet i form av Mariesjöterminalen.

Kartåseneldaren 6 AB, äger fastigheten Eldaren 6, där finns två byggnader med bilverkstad och försäljning samt en mix av blandade mindre verksamheter.

Kaplansgatan 23 Fastigheter AB, äger fastigheten Eldaren 2, där finns några mindre verksamheter.

Mörkebacken fastighets AB, äger fastigheten Tegelbruket 2, där finns en marktillgång.

Gemensamt för bolagen är att deras ändamål är att vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom området Skövde Science City i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen. De ska bedriva sin verksamhet i samverkan med Skövde kommuns enhet för mark och exploatering. Detta har lösts genom att bilda ett operativt nätverk kallat Team Skövde Exploatering med personal från SSB enhet mark och exploatering (exploateringsingenjör), SSV enhet redovisning (ekonom), SSV enhet ekonomistyrning och finans (ekonomicontroller & finanscontroller), SSV enhet för säkerhet och beredskap (jurist), SSE enhet fastighet (fastighetsförvaltning) och SMS enhet näringsliv (marknadsutvecklare). Tanken är att Team Skövde Exploatering ska fungera som ett inbäddat exploateringsbolag där kommunen skapar delaktighet i bolaget och undviker den konflikt som tenderar att uppstå mellan den kommunala organisationen och ett fristående kommunalt exploateringsbolag.

9.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Exploatering AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 804	4 357-	-	4 343
Balansomslutning	72 214	39 469	-	40 850
Årets resultat efter finansiella poster	-21 262	2 046	-	1 961
Eget kapital	-6 334	1 778	-	10 154
Summa skulder och avsättningar	78 548	37 691	-	30 696
Nettoinvesteringar	54 153	0	-	0
Soliditet i procent	neg	5	-	25
Antal anställda	0	0	-	0

Bolaget har under året köpt tre bolag med fastigheter, efter värderingsprövning i slutet av året har aktierna skrivits ned i två av bolagen vilket påverkar resultatet negativt.

Kartåseneldaren6 AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 583	-	-	-
Balansomslutning	3 095	-	-	-
Årets resultat efter finansiella poster	1 467	-	-	-
Eget kapital	873	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	2 222	-	-	-
Nettoinvesteringar	2 377	-	-	-
Soliditet i procent	38	-	-	-
Antal anställda	0	-	-	-

Detta är bolagets första verksamhetsår. Bolaget anskaffade i mars fastigheten Skövde Eldaren 6 med ett flertal hyresgäster.

Kaplansgatan 23 Fastigheter AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	68	-	-	-
Balansomslutning	3 831	-	-	-
Årets resultat efter finansiella poster	-481	-	-	-
Eget kapital	1 199	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	2632	-	-	-
Nettoinvesteringar	4 035	-	-	-

Soliditet i procent	31	-	-	-
Antal anställda	0	-	-	-

Detta är bolagets första verksamhetsår. Företaget anskaffade i juni fastigheten Skövde Eldaren 2 med ett fåtal hyresgäster.

Mörkebackens Fastighets AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	0	800	-	797
Balansomslutning	4 968	2 317	-	5 745
Årets resultat efter finansiella poster	-307	-2 956	-	346
Eget kapital	-2 228	-2 004	-	1 086
Summa skulder och avsättningar	7 196	4 239	-	4659
Nettoinvesteringar	2 617	300	-	0
Soliditet i procent	neg	neg	-	19
Antal anställda	0	0	-	0

Hyresgästen är utflyttad och därmed inga intäkter under året. Bolaget har under året rivit byggnaden och detta har aktiverats som markanläggning.

9.3 Framtida utveckling

Fastigheten som ägs av Skövde Exploatering AB kommer behöva avvecklas till fördel för projektet och därför har det under innevarande år en träffats en överenskommelse med hyresgästen om uppgivande av besittningsskydd vid uppsägning. Avtalet medger en uppsägningstid om nio månader för hyresvärden. Uppgårelsen kommer att innebära att fastighetens driftnetto kommer att minska kraftigt. Under perioden 2025-2030 kommer en väg att byggas över terminalområdet som sammanbinder Bangårdsgatan via Södra Metallvägen med Nohlagavägen.

Kartåseneldaren6 AB:s och Kaplansgatan 23 Fastigheter AB:s fastighet ingår i kvarteret Eldaren. Skövde kommun har rådighet över hela detta kvarter genom fastighetsägande (Eldaren 8) eller bolag (Eldaren 1, 2 och 6) vilket ger att denna del av Skövde Science City kan komma att prioriteras uppdelad i en västlig och östlig del. En sådan prioritering kommer att föranleda att hyresgäster måste avvecklas i förtid.

Mörkebacken Fastighets AB:s fastighet ingår i östra kvarteret Tegelbruket. För detta område håller en detaljplan för två bostadskvarter, ett mobilitetshus samt nya lokalgator att tas fram. Detaljplanen förväntas antas av kommunstyrelsen i mars 2023. Fastigheten kommer behöva ombildas i samband med genomförandet av detaljplanen för att få den att överensstämja med detaljplanens tänkta fastighetsindelning. Delar av fastigheten kommer ingå i ett av bostadskvarteren och säljas till exploatör och delar kommer att utgöra allmän plats i form av gator och kommer säljas till Skövde kommun.

9.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

I linje med Skövde kommuns vision för 2040 bygger vi framtidens Skövde. Satsningen genomförs för att utveckla och möjliggöra fler etableringar inom Skövdes starkaste profilområden smart industri, spelutveckling och fintech och för att möta behoven som kommer med ett växande Skövde. Den bärande idén med omvandlingsprojektet Skövde Science City är att ge förutsättningar för ett tryggt och enkelt vardagsliv parallellt med ett dynamiskt och växande näringsliv.

Det operativa nätverket inom kommunen benämnt "Team Skövde Exploatering" är ett viktigt samarbete för att lyckas med projektet. Med nyfikenhet och mod tar de sig an nya frågeställningar.

Årets förvärv av fastigheter är samtliga en del i förverkligandet av Skövde Science City, i enlighet med Skövde kommuns antagna planprogram för Mariesjö.

10 Övriga hel- och delägda aktiebolag

Utöver de bolag som ingår i Skövde Stadshus AB äger koncernen också 49 procent av aktierna i Science Park Skövde AB, som redovisas som intressebolag i den koncernen. Bolaget ingår i den totala kommunkoncernen.

Skövde kommun äger också samtliga aktier i Skövde Billingen AB, som är ett vilande bolag och inte bedriver någon verksamhet. Detta bolag berörs därför inte i detta avsnitt.

10.1 Science Park Skövde AB

10.1.1 Verksamhet

Science Park Skövde AB har enligt ägardirektiv (2017) syftet att främja nyföretagande och tillväxt och verka för att skapa synergier, ökad konkurrenskraft, fler arbetstillfällen och därmed ökad attraktivitet. Detta görs bland annat genom att verka för att tillvarata Högskolan i Skövdes forskning och utbildning för att stimulera, inspirera och möjliggöra för utveckling av kunskapsföretag, samverka med näringsliv, akademi, finansiärer och ägare för att skapa ett konkurrenskraftigt och internationellt förankrat innovationssystem utgående från Science Park Skövde och dess företagsinkubator och öppna arenor för innovation, och bidra till regionens attraktivitet och tillväxt

Under 2022 har efterverkningarna av covid-19 pandemin börjat avta och parkens aktiviteter återgå till tidigare nivåer, vilket märkts på t ex konferensverksamheten som under andra halvåret börjat närma sig prepandemini-nivå. Särskilda temamånader kring Artificiell Intelligens (mAI) med över 750 deltagare och Hållbar innovation med över 350 deltagare har genomförts.

Under året har etablering av lokala noder gjorts i Falköping och Lidköping för att öka idéflöde inom våra profilområden, och ytterligare två orter har anmält intresse.

15 nya startups antogs till Science Park Skövdes inkubatorprogram och 8 alumni företag gjorde positiv exit från inkubatorn. Investeringar i inkubatorbolagen har uppgått till 36,3 mnkr.

Bolaget har haft 64 företag och 138 individer inne i någon av inkubationsfaserna. Under 2022 har 125 företag och 2321 individer deltagit i entreprenörsfrämjande och innovationshöjande insatser.

13 nya bolag har etablerat sig i parken och 2 företag har lämnat miljön.

Bolaget har under året fortsatt medverkat i samverkansprojektet ASSAR Industrial Innovation Arena. Flera positiva beslut kring digital transformering och elektrifiering runt ASSAR och våra partners gör att Arenan fortsatt utvecklats väldigt väl, och ansökningar för finansiering för att utveckla miljön bla kring hållbar omställning har gjorts under året.

Bolaget har drivit på den nationella utvecklingen av den svenska dataspelsindustrin och har beviljats steg ett i en flerstegs-satsning, Level Up, för att utgående från Västra Götaland samla och lyfta hela dataspelsindustrin. Inom samverkansarenan Sweden Game Arena genomfördes Sweden Game Conference 2022 med nästan 1 000 registrerade deltagare och där det nybildade Svenska spelforskarrådet för första gången deltog för att diskutera utvecklingsfrågor inom forskningen. I samband med SGC anordnades även konferensen DONNA DAY för sjätte året i rad för kvinnliga och icke-binära spelutvecklingsstudenter och proffs inom spelbranschen. 90 spelstudenter från hela Sverige deltog tillsammans med mer än 40 mentorer i över 10 workshops fokuserade på jämställdhet och utmaningar i branschen. Nytt för året var särskild fokusdag för närmare 50 alumner.

10.1.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	44 012	40 030	47 306	39 262
Balansomslutning	22 214	19 068		16 402
Årets resultat efter finansiella poster	1 453	1 315	206	989
Eget kapital	7 985	7 236		6 313

Summa skulder och avsättningar	14 229	11 832		10 089
Nettoinvesteringar	96	248		158
Soliditet i procent	43	44		44
Antal anställda	22	23		21

Verksamheten i bolaget har under 2022 genomfört till 67% i basverksamhet (58% 2021), medan ca 33% (42% 2021) genomförts i utvecklingsprojekt med externa projektmedel som växlar upp och förmera insatserna i ordinarie verksamhet. Då volymen på utvecklingsprojekt varierar från ett år till nästa beroende på antal projekt och årets budgeterade projektaktiviteter i fleråriga projekt, kan också budget utöver basverksamhet variera mycket mellan åren.

Pga pandemins negativa påverkan på projektens möjligheter till genomförande av budgeterade projektaktiviteter under 2020/2021 budgeterades med en ökad projektvolym 2022 för att hämta upp leveransskuld i projektaktiviteter, vilket förklarar ökningen av budget från 2021 till 2022.

Av den budgeterade projektvolymen avskrevs 3 000 tkr som ej levererbara (budget lämnats till annan projekt-part, eller egna resurser kan ej leverera), samt 1 000 tkr i verksamhet, vilket förklarar huvuddelen i diffen mellan budget och utfall 2022. Differensen har inte haft en avgörande negativ påverkan på bolagets åtagande eller ekonomi som helhet för 2022.

10.1.3 Framtida utveckling

Verksamheten förväntas utvecklas enligt av styrelsen fastställt vision och verksamhetsplaner vilket i närtid innebär mer utveckling av de delregionala noderna, fokus på att ta nationell lead för utveckling av dataspelsindustrin samt fortsatt utveckling av processer och innehåll i profilerna mot gröna näringar och smart industri. För att säkerställa utvecklingen kommer kontinuerlig proaktiv dialog att hållas med finansiärer av verksamhetsbidrag och projektutvecklingsmedel, samt samverkansparter instrumentella för att kunna realisera vision och mål.

10.1.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Science Park Skövde AB bidrar genom sin verksamhet och sin vision "*A Game Changer for your business and the groundbreaking and sustainable innovations of tomorrow*" till fokusområdena i Vision Skövde 2040 genom att utgående från bolagsordning och ägardirektiv ha modet och ambitionen att driva nationell excellens och internationell attraktion och konkurrenskraft inom valda profilområden.

Vi är mer än en mötesplats. Science Park Skövde är ett community och ett innovativt ekosystem som möjliggör smarta, hållbara lösningar och digitala tjänster och upplevelser för framtidens samhälle. Exempel på detta är temamånader kring Artificiell Intelligens, Hållbar innovation och Sweden Game Conference.

Science Park Skövde är en arena för innovation där vi stöttar idéer, utveckling och tillväxt inom valda profilområden. Bolaget har drivit på den nationella utvecklingen av den svenska dataspelsindustrin i dialog med bland annat Vinnova och Västra Götalandsregionen och har beviljats steg ett i en flerstegs-satsning, Level Up, för att utgående från Västra Götaland samla och lyfta hela dataspelsindustrin i Sverige.

Bolaget får startups, befintliga företag och entreprenörer att växa och lyckas, så att de inte bara kan göra skillnad, utan på riktigt - förändra hela spelplanen. Bra exempel på detta är följande företag i Science Park Skövde: Årets parkföretag 2022, Forsway Scandinavia som med utvecklingsstöd bland annat från europeiska rymdstyrelsen ESA, utvecklar produkter och tjänster för att ge människor möjlighet till internet på platser runt om i världen där det idag är svårt att få bra uppkoppling, Pirr som både dragit in investering på 2 Mk och fått projektfinansiering i Vinnovas Innovativa Startups, för att med hjälp av bland annat AI utveckla sin plattform för erotik för att öka jämställdhet och bättre mental och fysisk hälsa för kvinnor, samt dataspel-alumniföretaget Iron Gate Studios globala supersuccé och försäljningsframgångar med vikingaspelet Valheim.

11 Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen

11.1 Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

11.1.1 Verksamhet

Under 2022 har miljönämnden utfört totalt 3 915 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver den planerade tillsynen tillkommer också den händelsestyrda tillsynen. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Antalet inkommande ärenden 2022 uppgick till 2 981 vilket är fler än föregående år (2 802) men i ett längre perspektiv är det färre. Det beror främst på färre ansökningsärenden rörande enskilda avlopp samt något färre registreringar av nya livsmedelsanläggningar.

Antalet objekt, 2 237 st, är 20 fler per den 31 december 2022 (exkluderat solarieverksamheter) jämfört med samma tidpunkt föregående år. Antalet tillsynsobjekt mellan åren är relativt jämnt och det beror främst på att antalet livsmedelsanläggningar minskat.

11.1.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	29 602	30 132	30 350	31 355
Balansomslutning	9 237	9 684		9 152
Årets resultat efter finansiella poster	730	228	204	1 976
Eget kapital	4 730	4 228	4 204	5 976
Summa skulder och avsättningar	4 507	5 456		3 176
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	51	44		65
Antal anställda	39	40		43

Årets resultat uppgår till +730 tkr vilket är 526 tkr bättre än budget. Resultatmålet om ett överskott motsvarande minst 0,5 procent av medlemsbidragen är således uppnått. Såväl intäkter som kostnader är under budget. Förklaringen till den positiva budgetavvikelsen är vakanser på personalsidan som uppstått under året. För att hantera de färre resurserna har nämnden prioriterat vilken tillsyn som ska genomföras under året och vilken tillsyn som är lämplig att vänta med att genomföra.

11.1.3 Framtida utveckling

Sedan en tid tillbaka arbetar Livsmedelsverket med att se över och göra om befintlig riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar.

Den nya modellen innebär i stort en förflyttning av kontrollbehov till tidigare led i livsmedelskedjan. Det är svårt att i dagsläget bedöma vilka förändringar den nya modellen kan medföra i nämndens kontrollbehov, men uppskattningen är att det som helhet kommer att minska. Under 2023 kommer ett mer detaljerat underlag, som kan visa vad effekten på tillsynsbehovet blir, kunna tas fram.

Arbetet med att förändra förbundets arbetssätt pågår i enlighet med de tidigare beslutade inriktningarna. Exempelvis har respektive medlemskommuns fullmäktige under året beslutat att anta en ny taxa för miljöbalkens område, vilket innebär att tillsyn inför 2023 mer eller mindre genomförs enligt miljöbalken med efterhandsdebitering och tidsredovisning. Helt i enlighet med de beslut om förändring som direktionen tagit för några år sedan.

11.2 Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg (RS)

11.2.1 Verksamhet

Förbundet har bedrivit linjeverksamhet och parallellt genomfört och utrett förutsättningar för större förändringar. Räddningstjänsterna Östra och Västra Skaraborg har under året implementerat kravställda förändringar gällande ledning av kommunal räddningstjänst. Förbundet har slutfört två större förändringar gällande finansiella principer. Förändrad fördelningsprincip för kostnader samt att förbundet ej ska äga och förvalta fastigheter. Under våren slutredovisades en rapport som redovisade förutsättningarna för att utöka förbundet med fyra nya medlemskommuner; Lidköping, Essunga, Vara och Grästorp. Samtliga fyra kommuner beslutade att ansöka om medlemskap, vilka sedan under tidig höst antogs av de sju befintliga medlemskommunerna. Därefter startade ett intensivt arbete för att möjliggöra en start av det utökade förbundet 2023-01-01. Arbetet med att utöka förbundet har medfört medvetna prioriteringar som påverkat möjligheten att nå förbundets målsättningar fullt ut. Bedömningen är trots detta att förbundet utifrån de förutsättningar som varit har uppnått mer än vad som kan förväntas som helhet. Det försämrade geopolitiska läget har medfört att processen att återta den nationella Totalförsvarsförmågan påskyndas, vilket även påverkat och under närmsta åren fortsätter påverka vårt arbete med att återta vår förmåga att utföra räddningstjänst under höjd beredskap med tillkommande uppgifter.

11.2.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	128 075	118 723	121 675	112 152
Balansomslutning	99 820	131 310		118 096
Årets resultat efter finansiella poster	692	4 625	268	4 931
Eget kapital	40 654	39 962	40 230	35 337
Summa skulder och avsättningar	59 166	91 348		82 759
Nettoinvesteringar	6 404	6 555	17 600	13 969
Soliditet i procent	41	31	41	30
Antal anställda	345	346		347

Årets resultat visar ett positivt utfall, men präglas av en kraftig nedgång av förbundets värdepapper. Målsättning att återställa föregående års negativa resultat om -625 tkr kan uppnås.

11.2.3 Framtida utveckling

Räddningstjänstförbundet möter framtiden genom att ha utökats med fyra medlemskommuner och nästan 200 nya medarbetare. Förbundet heter från 2023-01-01 Räddningstjänsten Skaraborg och har också fått en helt ny logotyp. Förbundet blir robustare och starkare i alla verksamhetsdelar och bedöms få bättre förutsättningar att möta redan ställda krav och förväntningar, men också att ta sig an nya kommande spännande utmaningar tillsammans med medlemskommunerna samt externa samverkansparter.

Förbundets ekonomi påverkas kraftigt av det nya pensionsavtal slöts i december 2021, som ökar hur stor del av lönen som sätts av i pension. Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) beräknas därför öka kraftigt under framför allt åren 2023–2024.

11.3 Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg (AÅS)

11.3.1 Verksamhet

Året har i stor utsträckning präglats av att lära känna de nya medlemskommunerna Essunga, Grästorp, Götene och Vara samt entreprenadupphandlingar för att få ett samlat västra entreprenadområde från 2024. Under året

har arbeta skett med att starta upp en helt ny ÅVC i Vara, Heljeved. ÅVC:n öppnade för mottagande av avfall i januari 2023.

I april gick förbundschef Lars Persson i pension efter nästan 20 år på posten. Under våren rekryterades en ny förbundsdirektör, Pontus Düring. Han påbörjade sin tjänst den 15 augusti.

Projektet "sortera säcken" har utökats med ytterligare fyra återvinningscentraler med gott resultat. Totalt har mängden brännbart avfall från återvinningscentralerna minskat med 31% från 2021 och beror till stor del på "sortera säcken". Sortera säcken innebär att inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. När avfallet läggs i fel container återvinns det inte på rätt sätt och det innebär både onödiga kostnader och lägre återvinningsgrad. Det handlar ofta om elektronik, farligt avfall men framför allt är det förpackningar som felaktigt slängs i det brännbara restavfallet.

11.3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	223 896	180 790	206 875	158 012
Balansomslutning	105 272	83 473		78 077
Årets resultat efter finansiella poster	5 429	3 660	-5 600	-4 996
Eget kapital	50 516	36 589		32 930
Summa skulder och avsättningar	54 756	46 884		45 147
Nettoinvesteringar	26 040	459		8 300
Soliditet i procent	48	44		42
Antal anställda	56	56		55

Årets resultat är positivt och uppgår till +5,4 mnkr vilket är 11 mnkr bättre än budget.

Det positiva resultatet beror till stor del på ökade intäkter samt osäkert planeringsunderlag i och med fyra nya medlemskommuner. På kostnadssidan är det framför allt arbetet med att minska brännbart avfall på ÅVC som gett stora resultat. Arbetet har lett till minskade kostnader för behandling, förbränningskatt och transporter med ca 2,5 mnkr.

Årets investeringar uppgår till 26 mnkr vilket är sex mnkr mer än budgeterat. De fyra sopbilar som upphandlades för leverans under 2021 levererades först under första halvåret 2022 och är en investering som uppgår till 10,4 miljoner. Även investeringar i samband med nya medlemskommuner samt ny ÅVC i Vara bidrar med summa om ca 15 mnkr.

11.3.3 Framtida utveckling

Regeringsbeslutet om kommunernas övertagande av insamling av förpackningar samt fastighetsnära insamling från 2024, fullt införd 2027, kommer ställa höga krav på förbundet att snabbt anpassa sig till de nya förutsättningarna samt besluta om vilka insamlingssystem som ska användas.

Regeringsbeslutet om obligatorisk matinsamling, viken innebär att frivillig utsortering av matavfall inte får ske efter 2024 (möjlighet till dispens finns i upp till två år) innebär höga krav på anpassning i förbundet. Beslutet medför även förlorade intäkter om ca 8 miljoner för miljöstyrande avgifter. Detta tillsammans med ökade kostnader för utsläppsätter, drivmedel, fordonspark och entreprenader innebär att avgifterna i taxan kommer att behöva höjas även kommande år.

11.3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Tillsammans med bland annat Högskolan i Skövde utvecklar AÅS system för individuell sorteringsmätning för att ytterligare öka renheten i det matavfall som samlas in och går till biogas samt gödselproduktion.

Kompetens

Tillsammans med Balthazar Science Center tar förbundet fram en interaktiv utbildningsmiljö samt ett nytt skolprogram för elever på mellan- och högstadiet på temat hållbar livsmedelskonsumtion och -produktion. Detta då vi genom ökad kunskap och förståelse kan minska miljöpåverkan och jobba oss uppåt i avfallstrappan.

Livskvalitet

Förbundet medverkar i allt större grad i samhällsplaneringen hos medlemskommunerna i syfte att tillsammans skapa förutsättningar för framtidens avfallshantering och god samhällsplanering med hög service till hushåll och näringsliv. Detta kan ske genom samarbete och samordning med medlemskommunerna om fysisk planering och skapande av attraktiva hållbara bebyggelsemiljöer.

11.4 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

11.4.1 Verksamhet

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera dricksvatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

En följd efter pandemin och även det pågående kriget har blivit att förbundet fått nya krav på sig att kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning, under minst 3 månader. Skaraborgsvatten har pga detta inventerat sina beroenden, exempelvis kemikalieleveranser. Ett antal punkter som är viktiga för förbundet har listats och man jobbar med att hitta lösningar för dessa. Bla kommer förbundet att utföra vattanalyser på plats själva.

11.4.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	36 370	36 194	38 262	36 552
Balansomslutning	245 578	197 128	208 898	174 908
Årets resultat efter finansiella poster	6 717	9 007	10 254	10 854
Eget kapital	154 075	147 359	159 258	138 352
Summa skulder och avsättningar	91 503	49 769	49 639	36 556
Nettoinvesteringar	56 415	25 391	25 000	14 041
Soliditet i procent	63	75	76	79
Antal anställda	7	7	7	7

Balansomslutningen har ökat till år 2022 vilket framförallt beror på dragning av en ny vattenledning till Skövde.

Skulder och investeringar har ökat vilket beror på investeringen ovan.

Soliditeten minskar nu då skulderna ökar, framförallt när det gäller skuldsaldot på banken.

11.4.3 Framtida utveckling

Under året har det tagits beslut om att bygga ut med en ny avskiljande mikrobiologisk säkerhetsbarriär, det blir den största investering och förändring av processen som gjorts i vattenverkets historia. Detta görs för att klara Livsmedelsverkets föreskrifter om tillräckligt skydd mot vattenburna sjukdomar så som virus och bakterier. Detta behövs även för att kunna säkerhetsställa vattenkvaliteten till kommunernas ledningsnät som blir större och längre.

11.4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Förbundet har under hela året jobbat med den nya vattenledningen till Skövde, det är ett planerat underhållsjobb som innebär att man gräver två nya parallella ledningar för maximal säkerhet.

Den gamla ledningen var uttjänt samt är lokaliserad så att reparationer och underhåll av den är omöjligt. Projektet bedöms sluta på en kostnad av ca 63mkr.

Detta görs för att säkra upp vattenleveranserna till Skövde och även för att förstärka kapaciteten till de östra delarna av staden som växer mycket.

11.5 Skaraborgs Kommunalförbund

11.5.1 Verksamhet

Skaraborgs kommunalförbund har under året fått flera uppgifter att driva frågor på den Skarborgsgemensamma arenan. Detta är särskilt tydligt då det gäller regional utveckling och etableringar. Under året har verksamheten samarbetet med Skövde kommun i dessa frågor.

Skaraborgs kommunalförbund beslutar om s.k. Delregionala utvecklingsmedel. Under året har beslut tagits om att fortsätta att stödja verksamheten inom exempelvis Science Park Skövde, IDC West Sweden och AgroVäst.

Andra frågor av betydelse har varit samverkan inom Valfärd och Nära vård, Utbildning Skaraborg, och förbundets tillväxt- och samhällsutvecklingsinriktade arbete.

11.5.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	43 241	57 447	39 230	55 388
Balansomslutning	84 962	78 678		110 302
Årets resultat efter finansiella poster	46	178	20	620
Eget kapital	6 021	5 975		7 651
Summa skulder och avsättningar	78 941	72 703		102 652
Nettoinvesteringar	34	0		0
Soliditet i procent	7	8		7
Antal anställda	34	36		36

11.5.3 Framtida utveckling

Bedömningen är att Skaraborgs kommunalförbund kommer att fortsätta sin utveckling genom att samla relevanta frågor på i en Skarborgsgemensam kontext. Vilka frågor och i vilken omfattning får avgöras i särskild ordning. Det förväntade konjunkturläget för år 2023 kan påskynda initiativ i denna riktning.

11.5.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Verksamheten inom Business Region Skaraborg stödjer Skövde kommun i sin ambition att attrahera internationella etableringar till kommunen.

Förbundet fortsätter stödja initiativ inom Skövde Science Park och i miljön ASSAR.

Utveckling för att kapacitetsförstärka Västra Stambanan.